

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Franța eternă

Fără Franța, Europa ar fi tristă — a spus cineva. Fără istoria ei împletită din măreții și amărăciuni, istoria lumii ar fi incoloră și pustie. Franța e eternă ca gloria Eladei, ca măreția Romei, ca misterele Indiei, ca minunile Țării Sfinte. Ca acestea toate, ca puține alte întocmiri statale, Franța trăește prin spiritul ei. Din plenitudinea acestui spirit au răsărit atâtea idei generoase, din profunzimile lui inepuisabile s'au stârnit atâtea cutremure politice și sociale cari au schimbat fața continentului și au primenit lumea.

Franța este unul din marii pedagogi ai omenirii. Și va rămânea astfel peste veacuri și peste milenii. Țară a bunului gust și leagăn al vivacității care înnalță și subfiază, ea a biruit chiar și atunci când forța adversarilor săi au pus-o vremelnic la pământ.

Patru ani de zile a îndurat calvarul unei ocupații militare care a secătuit-o până la sânge. De două ori a fost teatru de războiu în acest răstimp. Mai precis: permanent teatru de războiu. Căci simțul de libertate în Franța e mai sensibil decât ori unde altundeva.

Ar fi exagerat să spunem că Franța a creat libertatea, dar nu putem rezista ispitei de-a mărturisi că libertatea pare a fi fost creată în primul rând pentru Francezi. Ei au apărat-o împotriva oricui avea cutezanța de-a o nesocoti, chiar dacă tirania o încorporea un mădular al acestei nobile națiuni — și mai vârtos atunci. Valul arestărilor cari se operează acum în Franța și asprimea sentințelor ce le pronunță tribunalele populare împotriva „colaboraționiștilor” — termenul este, după câte știm, de obârșie franceză — vădesc cu prisosință acest adevăr. Și istoria Franței ofere numeroase paralele ale situației actuale.

Față de militarismul prusac, Franța a nutrit totdeauna o aversiune totală. Conștie de superioritatea ei spirituală, sorții războiului au putut-o sili să pună pușca jos, dar nu și fruntea în pământ. Toate ofertele de împăcare ale cotropitorului, Franța le-a refuzat cu o mândrie tăioasă. Copiii ei au stat să piară de inaniție în acești patru ani de opresiune germană și cei vârstnici au răbdat în rând cu ei. Esențialul era ca acțiunea subterană de eliberare să reușească. Cu orice preț. Și sufletul Franței, spiritul ei robust a biruit încă odată cruntul drept al celui mai tare.

Astăzi, Franța își reia locul în rândul marilor puteri ale planetei. Națiunile Unite i-au recunoscut sărbătorește dreptul de-a dispune de destinele sale. Comitetul de eliberare al Generalului De Gaulle, cea mai tipică încorporare a voinței de-a trăi a Franței, s'a transformat în guvern provizoriu.

Legăturile de sânge și afinitățile spirituale pe cari le avem cu Franța, explică îndeajuns atitudinea României față de ea. N'am uitat sprijinul decisiv pe care ni l-a dat ea în procesul de consolidare și mărire a Patriei.

Și dacă umilirile la cari a fost supusă în ultimii patru ani ne-au durut mai mult decât era îngăduit s'o spunem, eliberarea celei mai nobile țări latine ne stoarce din adâncul inimilor un strigăt de biruință:

Trăiască Franța!

E salutul nostru fratern pentru Franța eternă.

GRIGORIE T. MARCU

Atena 30 — Generalul Sir Henry Maitland Wilson, comandantul suprem al forțelor aliate din Estul Mediteranei, și Amiralul Cunningham, comandantul flotei britanice din Mediterana, au avut o întrevedere la Atena cu primul ministru Papandreu.

Evacuarea Salonicului

Postul de radio Roma a anunțat că partizanii greci, susținuți de trupele aliate, se apropie de Salonic. Germanii fac încercări disperate de a se salva pe calea aerului.

Asociație culturală româno-sovietică

La București s'a constituit, în 25 l. c., Asociația culturală româno-sovietică, în scop de a stabili legături culturale între România și U. R. S. S.

După citirea statutelor Asociației, s'a ales comitetul provizoriu, alcătuit din dnii: prof. Dr. Parhon, C. Titel Petrescu, Mihail Sadoveanu, ș. a.

A participat la întrunire un mare număr de intelectuali din capitală.

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Organul lui Șaguna din 1853

Reconstituirea circumscripțiilor administrative

Având în vedere schimbarea teritorială a României, ministerul de interne a reconstituit cele 12 circumscripții administrative ale țării.

Circumscripția Sibiu, cu reședința în Sibiu, e formată din județele: Brașov, Făgăraș, Sibiu și Târnava Mare.

Circumscripția Cluj, cu reședința în Cluj, e formată din județele: Alba, Cluj, Năsăud, Someș și Turda.

Circumscripția Oradea, e formată din județele: Arad, Bihor, Maramurăș, Sălaj și Satu-Mare.

Circumscripția Tg-Murăș, e formată din județele: Murăș, Ciuc, Odorhei, Târnava Mică și Trei-scaune.

Circumscripția Timișoara, din județele: Caraș, Hunedoara, Severin și Timiș-Torontal.

Luptele din Filipine

Washington 30 — Generalul Mac Arthur anunță că două treimi din insula Leyte sunt în mâinile trupelor americane.

Amiralul Nimitz a zdrobit flota japoneză într-o spectaculoasă bătălie navală. Din 59—60 vase de războiu angajate în luptă de către japonezi, 58 au fost scufundate sau grav avariate.

Dincolo de Satu-Mare

București 29 — Trupele române în colaborare cu cele sovietice înaintează repede în Cehoslovacia, după ce au depășit orașele Careii Mari și Satu Mare cu peste 40 km. Intre Tisa și Dunăre au tăiat linia dintre Szolnok și Kecskemét.

Comerțul american după războiu

București 29. — Președintele Roosevelt vorbind la Chicago în cadrul campaniei electorale, a spus că după războiu comerțul Statelor Unite va lua o dezvoltare extraordinară. Se va da de lucru la 60 milioane de oameni.

FACULTATEA DE DREPT

Înștiințare

Sesiunea examenelor de toamnă la Facultate de Drept din Cluj-Sibiu, va avea loc între 6 și 18 Noembrie 1944, conform ordinii de examen stabilită și afișată la Facultate, înscrierile fiind fixate între 1 și 4 Noembrie 1944.

Din cauza dificultăților de transport și de adăpostire în Sibiu, stărne de evenimente, studenții nu sunt obligați a se prezenta la aceste examene, știind că se vor fixa noi date de examene — făcând parte din sesiunea de toamnă — în preajma începerii cursurilor, date care se vor anunța din timp.

Examenul de admitere se amână pentru o dată ulterioară.

Sibiu, 30 Octombrie 1944

Decanatul

Invățătura zilei

Celui ce lucrează, plata nu i se socotește ca dar, ci ca datorie.

Romani 4, 4

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:

Marți 31 Oct. — A. Stahie

Miercuri 1 Nov. — Cosma și Damian

Preoții cu crucea'n frunte

A. Conciatu

De astă dată nu mai este vorba de un preot hirotonit în regulă, ci de un tânăr teolog pe care o moarte năprasnică l-a împiedecat să-și vadă împlinit visul de-a liturghisi la altarul Domnului. Locul lui este, însă, aici, între „preoții cu crucea'n frunte”.

Datele sumare pe cari le-am putut afla despre A. Conciatu, le datorim tot cărții Părintelui Consilier episcopesc Dr. Sebastian Stanca: „Contribuția preoției române din Ardeal la războiul pentru întregirea neamului” [Cluj, Ed. „Cartea Românească” 1925, p. 151-152], de care ne-am servit mereu la această rubrică.

Pătımirea lui A. Conciatu cade în toila revoluției din Noemvrie 1918, care a contribuit în măsură însemnată la năruirea împărăției habsburgice.

Invitat de notarul comunei să se înroleze în garda ungurească, poporul din Delta i-a tras o bătaie în lege omului stăpânirii, devastându-i și cancelaria. Asta s'a întâmplat în 3 Noemvrie 1918.

Represaliile au fost crunte. A doua zi 200 jandarmi maghiari chemați dela Timișoara au procedat la arestarea și anchetarea mai multor Români și Sârbi din Delta. Cinci dintre ei, toți Români, au fost împușcați în cancelaria primăriei, asvârliți pe o grămadă de gunoi, iar peste noapte îngropați. Intre victime se afla și candidatul de preot A. Conciatu.

Ulterior, alți patru Români, doi Sârbi și un Bulgar au avut aceeași soartă.

GRIG

Semnarea armistițiului cu Bulgaria

București 29. — Azi noapte s'a anunțat la Moscova semnarea armistițiului cu Bulgaria.

Știri importante

Agencia „V. 13” transmite:

● Cl-că Ungurii ar fi solicitat republicii Andora un ajutor armat substanțial. Numita republică, deși în posesia unei armate puternice și bine echipate — conștând din vreo 10 soldați și 2 polițiști — a refuzat însă cererea. Motivul esențial ar sta din faptul, că unul din cei doi agenți ai „forțelor publice” este pe punctul de a trece la pensie.

● În ajutorul Ungariei va sări însă Quelling, care tocmai coboară din Norvegia.

De... Mai ști din ce tuță sare lepurele?

● Nște sticleți dresați au reușit să evadeze din colivia unui grof ungar. Bletele păsări s'au adăpostit pe unde și cum au putut. Pe zemne, aici trebuie căutată originea „oamenilor cu sticleți”, cari nici azi nu reușesc să vadă de a cui parte va cădea victoria finală.

● Muzicile de țigani din Ungaria sunt în activitate neîntreruptă, după ce au cântat prohodul „Diktatului definitiv” dela Viena, urmează să-l cânte și pe acela al „Ungariei milenare”.

Câtă deșertăciune și în lumea asta!..

Obs.

Apelul dlui Roosevelt

Cu prilejul zilei Armistițiului, președintele Statelor Unite a adresat un apel poporului american cerându-i să se consacre cu totul misiunii sale de a duce la un sfârșit victorios și pe cel de-al doilea război mondial.

„Suntem hotărâți — a spus dsa — să facem așa fel ca victoriile din acest război să nu aibă ca rezultat numai armistițiul, ci și crearea unor instituții capabile să stabilească o pace durabilă”.

Mesajul guvernului norvegian

Cu prilejul eliberării Norvegiei, guvernul norvegian a adresat un călduros mesaj guvernului Uniunii Sovietice, mulțumindu-i, în numele poporului norvegian, pentru prietenia și simpatia arătată de armatele sovietice victorioase de sub comanda Mareșalului Stalin.

Mareșalul Paulus contra lui Hitler

București 30 — Intr'o cuvântare ținută la Radio Mareșalul Paulus, luat prizonier la Stalingrad, a arătat motivele pentru cari este contra lui Hitler. Totodată a anunțat că sute de mii de soldați germani prizonieri în Rusia au aderat la mișcarea Germaniei libere, având în frunte 30 generali și mai multe mii de ofițeri.

O listă de latifundiari

Organul financiar-economic „Revista Economică”, din Sibiu, în nrul său mai nou, publică o listă a latifundiarilor maghiari, prinți, grofi, baroni, etc. cari de fapt stăpânesc și exploatează și astăzi averile Ungariei în paguba imensă a poporului maghiar, popor tras pe sfoară cu multă rafinare și mereu amețit de „primejdia” economică, națională și socială a naționalităților nemaghiare din Ungaria.

În fruntea listei de latifundiari stau prinții și conții Eszterházy, cu 314.065 jugăre; la sfârșitul listei e pusă o contesă, ca cea mai „săracă” între latifundiari, cu 1.207 jugăre. Intre aceste două extreme se înșiră apoi prinții, conții, baronii și ceilalți: Festetich, Széchenyi, Zichy, Andrásy, Teleky, Apponyi, Szapáry, Tisza, Lonyay, Bethlen, Bánffy, Csáki, șcl. — cu numărul jugărelor între 117.300 și 1.323. Cei peste o sută de latifundiari dețin o avere cam de 2 milioane jugăre — în Ungaria feudală. Până când?

Poporul meu

Semnele de intonație uzitate în gramatică ar avea nevoie de o completare — i-am zice: accentul cordial — pentru ca să putem exprima toată simțirea ce-o punem în articularea acestei perechi de cuvinte.

Poporul meu!... L-am descoperit în noi înșine, ca de atâtea alte dați când obida sufletului sugruma răsufarea Românilui.

Poporul meu!... Os din spița dacă, așchie din măreția romană, inimă din dărnicia creștină.

Poporul meu!... Răscruce de vânturi, încrucișare de lumi, obstacol pe căi de furtuni.

Poporul meu!... Lacrimile tale curg ades șiroaie, piatră neclintită de repezi puhoaie.

Poporul meu!... Leagăn de eroi, chemare de tulnic, plânsul de cimpoi.

Poporul meu!... Cremene de munte, vlagă de ogor, neam cu stea în frunte.

Poporul meu!... Nu cunosc sub soare, altă sărbătoare decât slava ta.

Poporul meu!... Crești mereu în ea.

Poporul meu!... Ți-am dat inima. Ia și viața mea, să te'nnați pe ea, în sbor de rândunea.

Doar s'o mai îmbuna biată ursita ta.

GRIG

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 29 Octomvrie:

În Ungaria de Nord-Est, trupele noastre în strânsă cooperare cu trupele sovietice continuă sfărmașirea rezistențelor inamice pe tot frontul, pătrunzând adânc în teritoriul maghiar. Au fost cucerite numeroase alte localități.

Între Tisa și Dunăre, activitate de luptă locală.

Frontul din Răsărit

Londra 30 — De pe frontul din Ungaria se anunță că trupele sovietice și trupele române înaintează vertiginos pe malul drept al Tisei, cucerind importante centre maghiare, precum și alte 60 localități.

Trupele din Rutenia, de sub comanda generalului Petrov, înaintează în Vestul Cehoslovaciei. Ele au făcut joncțiunea cu trupele Mareșalului Malinovski, cari vin din Transilvania.

Londra 30 — În Prusia orientală continuă luptele grele. Germanii au contraatacat cu forțe noi.

Asupra operațiunilor din Letonia, Moscova păstrează liniște.

În Norvegia, după ocuparea orașului Kirkenes, trupele rusești hărțuesc ariergărzile germane care se retrag.

În Cehoslovacia, comunicatul sovietic de azi noapte anunță ocuparea orașului Cioc, important centru de comunicații.

Frontul din Apus

Londra 30 — Întreg frontul din Olanda se deplasează spre Nord de Tilburg, în direcția Meusei. Trupele poloneze au cucerit ieri orașul Breda. Capitala insulei Beveland a fost de asemenea eliberată.

În Italia, forțele armatei a V-a au cucerit localitatea Predappio, locul de naștere a lui Mussolini.

Avioane de tip „Moschito” au atacat ieri obiective din Germania.

Frontul din Balcani

Londra 30 — Comunicatul jugoslav anunță că ieri au fost făcuți prizonieri 2500 germani.

În Grecia, trupele germane au fost atacate de forțele aeriene britanice.

Condițiile armistițiului rusobulgar au fost date publicității.

Ultima Oră

București 30 — Înaintarea de mare amploare în Sudul Olandei a început. Frontul german din Apusul Olandei se năruie. Germanii caută să-și transporte trupele peste râul Moas.

— În Italia a fost cucerit orașul Prodapis, locul natal al lui Mussolini, de forțele poloneze ce operează la Sud de Forli.

— **Grecia a fost eliberată aproape în întregime. Orașul Salonic ar fi fost evacuat de germani. Forțe britanice au debarcat în insula Milos.**